

SZLOBODNA REICS SZLOVENSKE NOVINE

VOL. XIII LETNITECSÁJ

BETHLEHEM, PA.—PITTSBURGH, PA. MÁRCIUS 8, 1929

No. 6

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 25, 1919, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA., UNDER THE ACT MARCH 3, 1879

Coolidge-Hoover

Zdržsene Drzséle Szeverne Amerike szo-preminouci pon-dejek, márciusa 4-ja, vu svzojo zgodovini, na vekivcvesnoszti premenyavajoucej pouti k-ednomi szeber prisli, na steri szeber sza etivi dvej iménu szpísza-ne gori: COOLIDGE-HOOVER Med tema dvoma iménoma nam ta prva tou povej: odkud szmo prisli, ta drúga pa tou, kama nam je idti.

Veliki i jake znameniti dén je bio 1929-ja leta márciusa 4-ji dén. Sztou i sztoj jezerje sza ga-zelikov vüpaznosztorj zse prejk vecs kednov zselno csakale, ár je tuo biu tiszti dén, na sterom sza sze Zdržsene Drzséle dvá nájvéska cslovec, etoga országa zákonov, dva sztráznika goriményávala.

Rávno ob polnádne vrejmeni je bilou, gda je dozdajnsky prezident Coolidge odstoupou od szlúzsbe, naj ono prejk dá szvemi naszlednik, tisztom cslovec, koga szi je Zdržsene Drzséle prebívászta na tou velike odgovornoszti i tesko szlúzbo vodobrabo: Herbert Hoover.

Z-držszenimi Drzsélam na-vkupje je cejli szvjet z velikov pakzop szprevajao efe den. Delo je vu tom vrejmeni vu vüksem tali sztalou; ali rádie szo vsze po-

cejloj Ameriki nazaj glászile on-recoi, stere szi je Herbert Hoover nas nouvi prezident na ete cil z szvétoga pízma vu odébrao i pri szvojeni vu szlúzso sztopljenyi tak z velikov navdúsenosztorj i odšesenoj odkritoszcznosztorj glázo etak: GDA PA NEGA NEBESZKOGA VIDÉNYA ZNANOSZTI, LÜDSZTVO SZE ODRGNÉ OD BOGÁ; KI PA ZAPOUVED ZDRZSÉL ÖH KAK JÁKO BLAJZSENI JE ON. (Prilike govorj 29—18) Té znameniti recesi je taki veliki zsidovski král Salamon pízao i z tejmi recesni on szam obecssz i nász tüdi na tu opomina, maj vu Bogá bojaznoszti ino z vunym vüpanym se vszi paszimo tak bozze, kak orszacske zapouvedi zdruzati. Ár eden voditel lüdszta je szam tak mogouci vszej nász dobro-tivnost naprej pomocsti, csi mo ga mi vszi podpárel, csi emi mi zsynym na tisztom ednom pouli-csi bár z rázloszov skerjou-van.

Boug pomágaj nasega prezidenta, tak tüdi i nász, náj vu ednou volui zsviouces zadobiti moreno one velike cile, stere je on na nasa dobrovitnosz pred-szébe preszato. ZSÍVIJO HOO-VER!

Tákse sze je escse nej zgoudilo

Vescrát sze je zse zgoudilo, ka je steri mouder doktor szvojemu vrejmeni naprej obcszito i sztálno je znao povedati dén, gda on vmerj. Tou sze je zse tüdi zaogoudilo, ka je eden duhovnik szam na szvojem pokópálicesi predgao, tak je tiszto predgo zse naprej notri vu eden guesesi masin (grammonfon) povedo i na nyegovom pokópálicesi je tiszto grammonfon dclidzo.

Ali ka sze je zdaj vu Belgiumi zgoudilo, tou escse vemda brezi parsi sztoj na szvjeti. Van Hove velikoga iména goszlar i compo-nista (ki noute zbrodi i vu kóte dolispizse) je szam pri szvoj smerti dirigálivo goszlarom, ki eden lejpi mrtvecs i mars igrali. Zgoudilo sze je pa tou de-lojat:

Té znameniti komponista je z szvoj bandov, steroi ie on big voditel na ednom koncerti igravo, gde je velika vnozina lüdi po-szüfhsala nyegova od lejpi lepse notore, stere je on szam szpravo i szvoj bandi notrimvcso. Po-ednom burnom ploszkanji je pravo szvoj bandi, ka do zdaj eden nyegov nájvonesi mrtvecs mars igrali. Tou nouto je on dokonca dirigálivo, ali rávno gda szo sz nájszlejdnyi akkordi glászili, nyemi je palca z rouszteleja, on je vkupezzpadno i vu tisztom megnyeni duso púzsto.

Zasztálno je naprej obcszito szvojo szmrt, záto je té mrtvecs mars zacsno igrati vu tisztom veszélom meszti.

13 Millio Vu Ednom Dnévi

George F. Baker New Yorkszki bankár je vu ednom dnévi z 13 millio dollárami bogatejci posztao. First National Bank new yorkszke velke gasze tálnci szo jáko goriprise na bőrzi; ár imenovan bankár 20,000 etaksi tálnci má, je vu ednom dnévi z 13 millio dollárami bogatejci pousztao.

Po etaksoj pouti raszté bo-gásztrvo; z delom dvój rousz sze escse nissce nej obogato, szamo na kolo-telko csi szi je poszto tázsvilejnye mogo ovfisati.

KI NIGDÁR
SZTÁRI NEGRÁTA

Z Törszkoga országa vu Kanado scsé notivandrati eden cslovek, ki, kak on szam píse, je zse 154 lejta sztar i dönök szeljene má szi vu tom amerikanskom országi nasztaviti domovino. Vdocej je i rad bi sze i ozseno tüdi, ár zselejnye má es-ce drzsino gorizhráni.

Vu 60-tom Leti Sztaroszli Sze Dozori Pamet

Eden angliki modráciás je po kebzúvanyi eslovecse pameti na tu priso gori, ka do 60-toga leta szamino inaska lejta zsvímo, te sze nam dozori pamet i te grámatno popolni na tou ka nájshajna dela lehko doprineszémo.

Vu 35-tom leti je eslovec vu tejli nájmcosnesi; od 40 do 45 leta szi najvces telovne vrejnoszti lehko szprávi. 50-tó let je szredina med mladosztrjov i sztarosztrjov. Ali z pámetoy od 60-toga, do 80-toga leta oprávi eslovec nájvěksa i nájhazsno-vitejsa dela.

Cslovek Vu Ednom Dnévi Lehko Szejri Gráta

Jako dosztraktarz sze zsgodi, ka nájvcesi i popolnoma zdrav eslovec, uneva do drúgoz z-csísta szejri gráta. Tou zgodjeny je nej vszakdenesnye ino med rédnim tekajom zszika tou niti nepride naprej. Vu velikom betégi, od velke bojaznoszti i vu sztrazsnom zsziske vdarei trno do-sztraktarz eslovec vlaszé od ednou dnéva do drúgoz z-csísta betégi gráta. Tou sze je zse tüdi pripetilo, ka on eslovec, koga je tou nágló preobrenyé doszegnolo, gda je na drugi dén vu gledali pogledno, sze je szam od szébe tak preszraso, ka je vu onom megnyeni mroú.

LEPRASZTI BETEZSNÍCKE

Vu Zdržsene Drzséla je po-redno veliki lepraszti betezsníkov (gobavcov) racsún. Etakse betezsník, ár je té beteg jáko zgralivo i szkoro nezvraszli, odlouszou od ovoga lüdszta i oni szam morejo zsvitvi vu ták-sen meszti od sterec nikam nemrej i kama niscse knym přiditi nemre. Csi szetaki betezsník rávno zvrásci, tou 20, do 30 lejt vzeme.

Naj dávno je zsgoudilo, ka je eden etakse betezsník bujo ednou drúgoz gobavcov. Za toga vmorec szo eksztra vouzo napravili, vu steroy tüdi gobavaevi májou pakzo na nyega.

DOSZTA SZLADCSECA PONÚCAMO

Z tiszt velike vnozine mele, ka sze na leto vu Ameriki na-právi, (121,000,000 lagrov) sze eden péti tao za szladcescov pe-csény (cake) ponica gori. Za krúh pa i za drúge poszle, stiri péte tali mele ponucamo.

NOUVI LÜFT-HAJOUVI

Zdržsene Drzséle dva novu-via lüftahajouva dajo delati, steria na 2½ (dvá i pou) krát tak velikiva, kak je zdajnyi naszvoje dobro zselejnye tolma-csiti.

KARDOS FRANK
i nyihova zsena, ki prebivata vu Lower Saucon na ednou farmi, szta vu Philadelphia eden po ednom na 4 mejszese vousze oszod-jeniva, za prelomenye szühe právde.

CSTIMO SZLOVENSKE
NOVINE!

VMORSZTVO BLÚZI SEIDERSVILLE

Harry B. Parks kí je delavec Penna. Power and Light Com-pañije vu Allentowni, je preminouci pondejek na szvojem domu (nej dalecs od St. József Parks) dolni sztrejzo endnoga szvojej szouszeda, po imeni Pedergo Bianekini-ja ár je po vszoz szili notri vu nyegov hram steo idti.

Kelko Je Edna Lejpa Nouga Vrejdna?

Szamou od szébe sze dá raz-met, ka csi od lejpe nouga gu-csimo, te tiszto szenszka nouga more bidti, ár kak bi eden moski mogao lejpo nougo meti?

Vu Párisi sze je zgoudilo, ka szo sze ednou dekluni nyéne, no-gé, nájbole po litke, nej joko vi-dile. Za toga volo szi je z-azmoktorom dala litke operé-riat naj nej doktor jakse litko napraví.

Na ednou nougi sze je tou po-polnoma poszrescio, ali nej tak pri drúgoz stera ze je nateliko oszemerila, ka szo jo vkray mogli vrezati. Za tou neszrecso je tozsbou vlozsila prouti doktori i birou nyej je za povrnejne nyenoga kvára \$8,000 oszozado. Kak doszta to more bidti vrejd-na edna lejpa nouga, csi za edno grdo telko trbej plácesati?

KA SZAMO MALO LÜDI ZNÁ

Szamou je, ka nájvecs lüdi na-szvjeti, nevezj: zakaj sze moski kaputje od lejvoz krája na prá-vi kráj zakapsucijo i szenszki od právoga na lejvo.

Tou je od tisztozga vrejmena oszalo gori, gda szo escse moski vsz száble noszili, szenszke szo pa deco nej vu koulicz vozile, nego na nárcosai, navéke na lejvoz rouki je noszile. Gda je moski száble nágló völvejko (szábla na lejvom kráji noszijo) bi sz nyemi lehko zadenola vu kaputje perout, etak sze pa nemre. Szenszka pa, gda je na lej-voz rami dejez neszla i sz nyej je kaput razkapsco, gda je zprá-vov lehko koj drzsála i escse i vescrát szelejnye moga ovfisati.

KELIKO MEDÚJ
SZE PONÚCA VU
ZDRUZSENÍ DRZSÉLAJ

Zdržsene Drzséle pouvajo na leto 250,000,000; to je: Dvejszou pétedeszét millio füntov medú. Z té vejno vnozine me-dúj sze szamo eden deszeti tau-té vnozine odá vu drúgoz országo ovo sze vsz eti ponica. Nej je tak esido, csi mládi szladt jampe májó, ár ga vema oni náj ráj lissejo.

SZLOBODNA REICS

(FREE WORD)

SZLOVENSKE NOVINE
WINDISH NEWS720 EAST 4th STREET, BETHLEHEM, PA.
Phone 4912

SZHÁJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Editors: Kalman Banko & Stephen Banko, Reditela

Business Manager, Louis J. Bugel

NAPREJPLÁCSATI CEJNA SUBSCRIPTION RATES

Na edno leto \$1.50 For one year \$1.50
Vu Euro \$3.00 To Europe \$3.00Z Máloga Zrna
Razpresztrejto Drejvo

Gda edno málo zrno vu zemlou poszadimo, tou záto císimo, naj z onoga niksi nárasz dobrino, steri nárasz je vu nanasega szitka potrebscimaj dosztak ríjako znamieniti. Ali od toga vu zemlo szkritiga zrna niscce niká nevej, ár ga niti napamet nemre vžeti; rávno tak od ednoga máloga drejva, od edne cepike sze tidi neszpominamo. Ali gda z té cepike zsa razpresztrejto drejvo poszthane, te nej szamo laszniček drejva vyzivajte nyegov blagoszlov, nego escse i tühnszki poutnik sze otávi vu nyega szenci.

Tak je cívek tidi, pokecs je mali, nevejmo zanyega; ali gda ci lov csansztri na dobroutu razpreszré szvoju esinejny: ga zse právo poznamo i szpominamo.

Z etaksegá málicsksiga zrna je zráso vó tidi Zdrúzeni Drzsé dnesz nájveksi i nájprvi cílovec HERBERT HOOVER.

Vu nyegovom detinsztri je niscce néj cíto od nyega, vejm je ednoga prousztaiga veszies koga kovácsa szim bio. Vu Iowa drzsé sze je naroudo. Zse vu

strotom leti sztaroszti szvoje je oeso zgubo; vu szedmom leti ga je pa mati tidi odsztávila i odisia je na tisztu pout, od stere na záprihájaineg. Etek zesiata na szirotniszto pridouci, sze je kak dejte pri bližšenym rodi sztarosz svoji kočsáro da-le. Vudne je mocsno delo po vecseraj sze je pa vesci.

Trinájszlet lejt je bio sztar, gda je odisao od rodline szvoje i zdaj zse po szvoj lasztniv nogá hodeči, sze je escse vu zsmetnej polozsáj magnó. Na edno zelený pouvajouco farmo sze je popodno za defavca, gde je tudi po edno i meo i szumto, i poecseraj sze je meo vrejmen vsciti. Z velikov szkrbosztor, je na (eliko prisao, ka je vu 17-tom leti sztaroszti szvoje, vu 1891 leti vu edno viso soulo sztoupo, gde sze je za indzsenira náveso vó.

Gda je indzsenir pozstao, je vu California vu edno bajco (májana) sou, gde je zaprva kak prouzti delavec zacsno szvoj bezáj. Plácsio je vu tom vrejmeni szlabo meo, vszveküpe \$50 je szlúzso

na mejszec. Ali ár je nej szamo dober indzsenir, nego jako za vupni i posteni cílovec bio, nye-mi je tak plácsa kak imé magla narascávalo. Pouzvali sza vu Ausztrálio, potom vu Kíno kak indzsenir i vszepovszdi je dobre szpoumenke nihano za szebom.

Vu bojne vrejmeni szi je vu Európi spravo veliko postenyé, gde je tou bilou manyea zavilpano, ka je gladésemli lüdzství sztrosk steho i talaó vó.

Ali na nájvisiso sztubo zsitka szvoje je vu premiounesem leti sztoupo, gda ga je Zdrúzeni Drzsé prebivalstvo z-velikov vecsinov za prezidenta odébral.

Tak je zraszlo z tuga máloga nepoznánoha zrcesa edno raz-presztrejto drejvo, pod steroga obrambou de szi milijone lüdzstva pocsivalo i vyzivalo széneo, nyegove otávlajouco nászladnoszt.

FEDERAL RADIO

The only licensed set using the new
222 A.C.
SHIELD GRID TUBE

DEALEE

NÁJBOUGSO RADIO

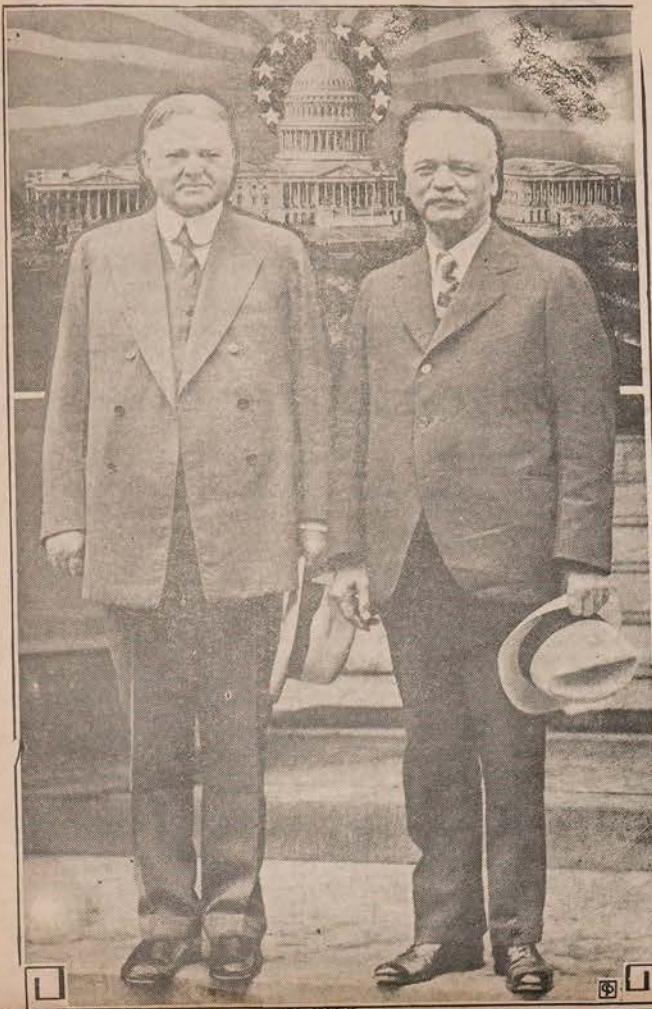
z csísztim glászom i prelejpoj poszváti za fal cejno dobite pri

C. H. KRESSLY

434 Wyandotte St.
Bethlehem, Pa.
Odprejto poveceraj. Phone 915Csí seséte meti técsno júzszino,
poecseraj sze je meo vrejmen
vsciti, i poecserite gori

JOHN HORVÁTH

SZLOVENSZKOZA STOROSA

Tam nájbole frisko blago i fájno
kadilo dobite za rédno cejno.632 E. 5th St.
Bethlehem, Pa.
Phone 563-M.President HOOVER &
Vice Pres. CURTIS.

OZ BOPP—PIPPIN JUNCTION

Cole

Csí vam trbej ÁGENTA, ki szamo PRAVICO POVEJ: poiseste gori STEVE GAZDA.

Csí scséte szekulzrati HRAM, POHÍSTVO, ali AUTOMOBIL, pridite k STEVE GAZDI! Nase speciálne vrejdnoszti na ete keden zaodati szo:

1. Hayes Str. pouleg Sixth Str. polojo dupliske zidine, 6 híz i padlás, vroucse vodé toplouca, nouve fajte bejli szink, koupanca i vsze potrebsszine \$6,000.

2. Fifth St., bliži Edward St. polojo dupliske zidine, 8 híz, padlás, koupanca, elektrik, sewer i gas \$5,550.

3. Za trstvo hramma E. 4th St. bliži pri Buchanan St. polojo dupliske zidine zevszemi potrebssinami 9 híz. \$9,300.

HRAMI I FARME NAVSZEKRAJE. POISCSITE OBPRIVIM NÁSZ GORI.

STEVE GAZDA, lasztnik.

GAZDA REALTY CO.

746 E. 4th Street. Bethlehem, Pa. Phone 227-M.

János Vitéz

Pisza: Petőfi Sándor; Poszlovensco: Polgár Sándor.

Obed té krátek je dobro nyem spadno.

I ár je ozsiao, k-málik sze je zagnó.

Zagrabi szpovitjém krcsáká szi vodo, Zsí svój zgéci etak tudi szi je pregnó.

Od kraja mlátek je nej dalec odijoš.

Zse szladtek szen nyemi na ocsi je priso;

Velki kravinyek za vankis szi gyávi,

Dolnagne glavou, pocsinek iszkavsi.

Szen ga táoñeséz, od sterec je prisó,

Vu nárocsaj szvoji Ilusko je najo;

Rávno gda zse je steo kúsnosti deklino,

Mocen tresz grmlajce zeszna ga je zgon.

Gda sze gorizglédne, preztrášeno vidi,

Ka vu natru sze veliki szláprédi,

Tak náglo sze blijsza ete vihér mocsen,

Kak hitro je posztao sors nyega szaloszten.

Szvejt sze je vu kmiceno oblecšalo zgújzo,

Sztrasno je grunelo, olijszk je treskao hújdo;

Odpréjo sze szcaszoz zslabouye nebeszki,

Voda pa mehéróv zacsne vejnec pleszti.

Na dugi bot szvoj sze Jancsi je nazslozo,

Povitje krszcsáka dol je povrno.

Gyopo bundasztó na oupak obrnouusi,

Sztoji, z vihérom sze nej dozta brigavsi.

Kak náglo je vihér prisao na feob nébe,

Tak hitro je védão neszmerno mousz z-szébe.

Oblák je po vörtra perotáj odpavo,

I na szhodi Szent Peter roug nasztao.

Doli szi je sztrouszo roszou Jancsi z gyope,

Potom sze pa znouva na pout szvojo vzeme.

Gda szo szunca ocsi na szén dol' odise,

Jancsija szo nogé nyegve itak neszle.

Neszle szo ga dale-dale in ednom lougi,

Tecssaz da sze vunyem najsao je neszrejdi;

Tü kouvrana krá-krá pozdrávia zdaj nyega,

Mrtvoj sztvári steri ocsi tam vodrega.

Kouvan, goucsa, nika nyega li nemouti,

Ide, ide ale on po szvojou pouti;

Mejszsz pa blejdi trák na zemlou poszija,

Záto pout nyegve je szlabovidna bijla.

Vrejmen je zse moglo na pol-nousz hoditi,

Gda sze gyngav poszvejt dá nemyi viditi.

Ka je pa opazo, gda prije tā blize?

Tou, ka poszvejt zhája vgou-sci et edne hisze.

Jancsi tou vidouci szi tak premisláva:

"Gde zdaj poszvejt gori, more bitti csára;

Sztálo, da tak bode—oh Boug bojdi hválen!

Notri mo sou na noucs, ár szem preveca trúden."

STO BI MOGAO CVEJTI PREPOVEDATI

Sto bi mogao cveji prepovedati,

Naj ne disi vu szprotolia lepoti;

Szprotolje je dekla, cvejt po lüben,

Kí v szprotolji disati je prisiljen.

Luba moja, vido szem te, lübit te!

Lubi pouztao v dusi szem tvoje duse—

Dusa tvoja tak krou'e sze szmehjé mi,

Vouesi tvoji obajanom gledali.

Szkrivno pitam vu szrci tou szam szebé:

Jel' drugoga lübis ti, ali esené?

Té miszli zakrivoj mi zrak szrca,

Kak v jeszeni kmiesen oblák trák szunca.

Jaj, csi znao bi, ka na kuse drúgo goga

Csáka rouzsa lica tvojga lüsnoga:

Szkitar pouztao taki bi na tom szvejti,

I dao bi tá za porob sze ráj szmerti.

Meni disi, oh blájzsenszta rouszica!

Nebode naj zsítok mi sztrasna kmica;

Mené lübi drági dzsündzs moj, lübi me!

Boug te za tou blagoszlov na vóke.

Vkano sze je Jancsi, nej je csárda bijla,

Nego razbojnikov dvanájszt je gazdija.

Nej je prázna bijla, vszi domá soz rávno,

Razbojnicke hiszo kak bi nya-

li prázo.

Razbojnicke, kmica, szekere,

pistole,

Csi szi premijszlimo, nej je spájsz tou bogme;

Ali da má Jancsi tudi niká v-

glávi,

Záto li batrivo mednyé sze posztávi.

Dale prisesztni keden.)

NAZNÁNYE

—
CSTITELOM SZLOVENSZKI NOVIN

Od vecs sztránov-tak vu písmi, kak z recsouv—nam je bílou zse goridáno tou pitanye. Jeli tiszt naprej placilo, stero szo nikáni na prvejó Szlobodno Reics meli i stero je escse nej dolipretekelo, mi tudi notri szpon-namo, ali nej?

Na eto pitanye je nas odgovor eto: Szlovenszki Novin redit-szto i zdajnyi lasztniki szo z prvejov Szlobodno Reicsjov nikákszegi vkuiperipakapenya nej meli. Lasztnik tej novin je od hájao na vszej lídi pravice pouti, od sterec vecs nazáj prihájanya nega. Stamparija je vecs, kak dvá mejszze na odaji bila i vez-dajnsye lasztniki je rávno számo tu dole nadigávalo dolí kri-piti tou stamparijo, ár szo obcsú-tilli, ka amerikanskomi szloven-skomi lüdsztyi je potrejno da-ti vecs dússevne hráne, kak ono má priliko vzsívatli, ár ovak nasi oskáv ljublén jezik, steroga goridrzstai je nasa osztra dús-noszt, vu krátkom vrejmeni vmerjé med amerikanskimi szlovenznameni. Vezdajnsyi szlo-venov deca, csi nedobjo nika táksega z-terim bi szí duso na-sztili, vu szlovenszkom jezikti te nigdár nedo nití gúcsali szlo-venzkoga jezikja, nej pa ka bi esteli, ali píszali vu tom jezikli.

Szalosztno je bár, ali nej szmo vu táksem vrednosznom polo-zsáj, ka bi tiszte dugé mogoussi bili notri szponzati, steri szo prvejov Szlobodno Reics tessli. Odpiscesejne proszimo zato od vszej oni estetolv Szlovenszki Novin, ki szo vu ton deli prilo-zsni, gda tou moremo vózglásziti ka: Prvejsega naprejplacila mi notri szponzati nemoremo ár na-se novine, stere do zse vu náj-kracisszem vrejmeni eto jedino imé noszile: SZLOVENSZKE NOVINE, szo edne od Szlobodno Reics-i nej viszéscé novine.

Vszakomi naprej placniški de-sze naprej placišlo od etoga leta MÁRCIUSA 1. ga RACSÚNA-LO, ki tou vu etom mejszeci do-primesz, ár VU PRÍJESZT-NO-MEJSZECI ZSE SZAMO NAPREJPLACSNÍKOM POSLEMO NOVINE.

PROSZÍMO VASZ SZLO- VENSZKI BRATOVIE I SZESZTRE, za szlovenszko-vkipdrzsánya i za szlovenszke rejesi osznavány voov: plácsaj-te naprej na SZLOVENSZKE NOVINE!

CSTIMO SZLOVENSZKE

NOVINE

GLOBE

THEATRE

4th & WYANDOTTE ET BETHLEHEM PENNA.

VECSÉR 6.30—8.45

POPOLDNEVI 2.15

V PÉTEK I V SZOBOTO

LEHIGH VISZIKESOULE, BANDA

Pétdeszétpét Lüdi

Zmejsane Solszke, Peszmi i Marshi

Stiri drúge velke Djanya z Popejkov

"JAZZLAND"

Jazz-szmehjom, I groutov, Pleszom i Polüblenym

V PONDEJLEK - TORK - SZR EJDÓ

"OLD SANFRANCISCO"

z DOLORES COSTELLO

z punim kázanyem i esfürnim obrázkom

PÉT VELIKI POPEJVANYA AKTOV

LEJPI HRAM NA ODATO

Na Stoneker's Crossing-i eden lejpi hram z desztemi lotami je na odato. Glászti sze pri Louis Küronyi, R. F. D., No. 2 Allen-town, Pa.

CSTIMO SZLOVENSZKE

NOVINE!

FRANCIS J. DUHIG

i nyegova

Arcadia Orchestra

EDNA ISZTINSZKA ZSERJÁVA BANDA

PÉT ODLÍČNÍ SPILAROV

NA DESZÉTERŐ RÁZLOCSONJ SKÉRI

Edna popolno szálha i májbougse nasztávlena prvoga klasza goszlarja. Mi szme zmoszni vóposztaviti na zselejnye kelikokoli lüdi za vyszko potejbszino po krátkom naznanili za jáko primérno plácsó.

Na zvedávanye dobrovolno szlúzsimo.

PHONEX 2024

702 Second Ave., Bethlehem, Penna.

KNIGE

POPRÁVLAMO I ZVÉZSEMO

TAK CSI MÁTE KAKSEKOLI SZTÁRE REZI TÁBLOV KNIGE, NE-

LÜCSTE JE TÁ, NEGO JE PRINESZTE VU SZLOBODNA REICS

STAMPARIJO, INO VÁM MI NAPRÁVIMOO NANYÉ

NOUVE TÁBLE I VÁM JE Z-NOUVA ZVÉZSEMO.

SZLOBODNA REICS STAMPARIJA GORI ZEME SZÁKSE

ZA STAMPANYE VALON DELO.

KAKSEKOLI STAMPARSKO DELO GORI ZEMEMO I JE VU NÁJ

LEPSO FORMO ZGOTOVIMO ZA NÁJ BOLE RÉDNO CEJNO.

Szlobodna Reics Stamparija

720 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

Vszi Postüvani Szlovenye

Z-deněšnym dněvom szmo vam escé ednouk pri dveraj. Znouva tríplemo i znouva vasz prosimo, pústite nasz steli, dospústite nam prebíváisce vzeti med kotrigami familie, vase vejm mi nej szamo ka vu najjaksem mri scémo zvami zisveti, nej, ka bi vam vu kaksom tali na skodo, na nezadovolnosz steli biť, nej ka bi vasz nití vu najmensoj meri szvaditi steli: nego vas nábojsi prijatel scémo bid ti, vuvzem vasz podpérati, vase naprjednejne pomágati i vasz dobro szlovenszko náklonosz za cejloga szlovenszko národa volo vu cejloj meri obdrzati i poveksával scémo.

Mi doszta neprosimmo od vász, szamo li telko, ka sztoupte vu nasz tabor, vjednjajte sze znami, ár nas cil steroga szmo pred szébe posztavili, szmo szamo tak mogouci doszegnoti, csi do szlovenszko vkipedzali, csi do vu ednom tabori, ár szamo li jedino vu vkipedzanyi je mousc. Ka eden cslovek je mogouci napravit, tou je szkore níka; nikelko sztotin jih zse kaj zná doprineszti, ali vszi: vsze lehko napravimo.

Ka scémo napraviti, ka za zselejnu mámo? Jeli, tak na ednouk na tou niscse nemre odgovora dati, csi bár vszi mámo zselejnu, vszi mámo potrebszine, ali vszaki szamo za svojo zná i vszaka sze nika malo locusi od drugi lidi zselejny; ali csi mf nase zselejnu vszi vkipre princszémo vu edno poszoudo-kak fárbar, gda veces liecojn farbo vkipemza i te do bi vó to za istzino potrebjno liecojno stera nyemi je za nyegovo delo potrejno-te nam tam tiszste stero soz nam nájbole potrebne, brez steri je ziszek nej iszinszki ziszek: nam vu vkipnoj poszoudi, kak na mlejki szmeteno, goriprijedejo i szamo tiszte szil zagrábimo dolni szi naprávimo zsný zisnika zmoucsai.

SZLOVENSZKE NOVINE, kak NOVINE SZLOVENSZKOJ LÚDSZTVA, SZO SZLOVENSZKIM LÚDSZTVOM I ZA SZLOVENSZKOJ LÚDSZTVO. Vszakomu szo odpreje, naj naprej dá vu nyi svoju dobra mislejnya, svoja nakanejnya, ár na ednoga cslouka sze nemoremo zanesavati ka bi vsze to nábojsi zhao, szamo li VSZI lúdjé znáo vsze.

Poiscsite nasz zato gori kak náveeskrát z táksumi vasimi piszmami, vu steri je vase, vszey szlovenov došikajouse mislejnye, ali nakanejnye doliszpano.

Vu tom viupanyi, ka nasa proszna neosztáne vu púscávi dočesi gláz, nego privasz sze na poszlhámeny nej nájde osztáne zo bratiszkov lubénozstjov.

Reditelszto Szlovenszki Novin

Szlovenszke Novine

Kak je odzgoraj pervidno, ete nase novine tu imé tudi noszijo na eseli szvojem zapísano i nemremo zamuditi, zdaj na ednok notrizglaszitu szlovenszkomu lúdszti i vszeym prijatelom národa szlovenszko, ka nasi novin pravi imé de eto szpodanye: SZLOVENSZKE NOVINE.

Jedine z etim nasiom právym iménom szmo esces dnesz nej mogli—pa znábiti esces eden, ali dvä meszcsa nemo mogli vódati novin nasi, ū postinszko falejszova razsúrjavana na eto imé esces nemamo pri rokaj; brez toga bi pa nasz po posti pojšjanje jako obesčitno težzilo.

Za toga volo pa tázagledanje i odpusecnejne prosimo od szlovenszko lúdszta, csi nase no-

vyni, volo edno krátko vrejmen dvojne imé noszijo.

Na premeneny iména nasz je tou nadigingo, ka pod Szlobodna Reics iménom je vnoho nasi szlovenszki bratov i szeszter vu persouni, vu posteney i esces vecskeři vu telovnoj vrejdnoszti i naprjednejnyi tudi napádano bilou. Etaksa dela pa mi o-szoudimo i odvrzsemo. Nikoga privátni i perszonko delo nídar nemo razkápal. Nikoga nemo ospotávali i nej ogrizávali. Níki privátni cíjlov nemo szlújszili na vkipni zselejny rovás. Vszi dár mo szamo szlovenszko lúdszta vkipne potreb sesine i zselejny podpérati ino sze za nyej bojaval. Nes cil je, rájsi dati, kak vkrat vzeti; i ka sze szamoni ti nevidi, tou drúgomu nescini!

Prosimo vász, vszi szlovenszki nasi bratovje i szeszter, podpérati nasz vu etom goridjányi nasem, naj nas cil doszegnoti i za sztálnoha díjati mogocsi bodemo.

NAZNÁNYE

Szlobodna Reics Reditelszto, szpostenym naznánje da cstejocsim, ka ki szi scése zapovedati Szlobodna Reics novine, naj szi je száksi zapovéj i zrendelje pri eti odszodi imenovaný ZAVÚPAVNÍKAJ. Tak csi szi ki od kaksega drúgoza csloueka novine zrendelje, steroga csloueka iména nega vu nasi zavúpavnikaj serégi, za tákse naprej plácsilo szmo mi nej odgovorni.

Opomínamo szákszko szlovenca, ka naj szi száksi szigdártyugto prosi, gda na novine naprej plácsa, tak csi bi jo nyemi pozábo nas zavúpavnik datu.

Tó je zdaj szákszko nasega zavúpavniku imé i átresz:

Palmeron, Pa.
DONCSEZ JOZSEF

New Brunswick, N. J.
FLISZÁR IVÁN

Newark, N. J.
MEKICS JOZSEF

STEPHEN FORTLEY
701 Evans St.
Bethlehem, Pa.
ERNO KRÁNYECZ
620 Johnstone St.
Perth Amboy, N. J.
ELIZABETHPORT, N. J.
GOMBOCZ FERENCZ
PAGETON, W. VA.
TÖRNAR JOZSEF
EASTON — Freemansburg, Pa.
STEPHEN JOSÁR
R. F. D. No. 3 Box 142
EASTON, PA.

Za písmá píszati papérje i koperte

z iménom i z átresom
vasini.
SZE ZOSTAMPAJO I
ODÁJO SZAMO ZA

75c.

50 papérov gladku, ail
redáti i 50 kopert z dobre
vrzste papéra.

Zapovéjte szi zdaj
vu STAMPARIJÍ
SZLOVENSZKI
NOVIN

720 E. 4th Street
Telephone: 4912
Bethlehem, Pa.

PLÁCSAJTE NAPREJ NA SZLOVENSZKE NOVINE!

Vszakoj szlovenszko hizsi je potrebno, naj Szlovenszke Novine má, ár té novine nej szamo, ka racsun díjaz vu vszegz znamenitoga dela, steru sze med szlovenarni zgodi, nego tak za starejse, kak za mlajše tákse cesteny tudi prineszio, steru mo z lúmoszjov esteli i z sterogu sze i kaj potrejnoha navesimo.

MAJESTIC HOTEL William Huk

Lasztnik
600 E. 3rd Street
BETHLEHEM, PA.
Phone 3974

Szloveny náj ráj májo szloven-
sko trzsto.

Gda vam je potrebno prvoga
klassa, frisko meszu, ali kak
kúryneka i esces drúge potreby
zidine, povoli szadzovenoga
drevja—je naodajo. Vu jako
lejpon meszti lesz, 2 mile-a od
orszce pouti, blízzi Stout's
School zidíne. Trijé cistern
sztidenci na farmi.

Zvedavati pri W. B. Gross,
Route 6, Easton, Pa.

FARMA NA ODÁJO

14 akero truck farma (na
steroy sze zelenyé pouva) z kam-
la zavzidanom lejpon hramom, 8
hizs, stala gúmlo, 2 garidsza, 2
kúryneka i esces drúge potreby
zidine, povoli szadzovenoga
drevja—je naodajo. Vu jako
lejpon meszti lesz, 2 mile-a od
orszce pouti, blízzi Stout's
School zidíne. Trijé cistern
sztidenci na farmi.

Zvedavati pri W. B. Gross,
Route 6, Easton, Pa.

Nepozáble szi pristelati Szlo-
venszke Novine! Té novine pri
ednoj szlovenszkoj hizsi ne-
szmijo faliti.

CSTIMO SZLOVENSZKE
NOVINE

Conroy's Hotel

HIZSE ZA VÓDATI,

na dén, ali na kedne.

JOSEPH BALLEK

Lasztnik
701 Evans Street
SO. BETHLEHEM, PA.
Telephone 341

Jeli máte (ka bi nej meli vejim
vsi mámo) vu sztárrom kraji ro-
ditele, rodibno, ali dobro szpo-
znanie?—Plácsajte nyim naprej
na Szlovenszke Novine ár bi
oni trno radi znali, kak nas
zsitok tecse eti vu Ameriki. Za
tě cil szi po ete novine jako pri-
jetne, ár do vszakogu nasego gi-
banya, od vszakogu nasego
veszeljá, ali zsalostti vszaki ke-
den verno, racsun dajo.

BALLEK'S HOTEL

Gde sze dobijo
HIZSE, ZA VÓDATI,

na dni, ali kedne,

Stephen Ballek

Lasztnik
501 E. 4th Street
Bethlehem, Pa.
PHONE 478

TONY ZAVACKY

Najbougsi i pri szlovenaj najprijetnejsi

CSREJVLR

RÉDI I POPRÁVLA vszefelé obútel vu naj
kraciem vrejmeni i za najfalejso plácsu.

Poiscsite me gori postívani szloveny.

728 E. 4th Street. BETHLEHEM, PA.

NA ODÁJO

Eden Monograph masin, na
stacom poednokrátnom doli-
szpisszani vecs kak 10,000 fa-
látov, tákse szpisza lehko doli-
potégne vu ednoj vörö—vu prvo-
virsznoj posztrávi je mo odajo.

Zvedavati pri Louis Bugel-i

720 E. 4th St., Bethlehem, Pa.

GLÁSZTE VU SZLOVENSZKI NOVINAJ

Csi máte kaj k-daji, csi kaj
acséte kúpiti, csi vam delava-
trbej, ali csi delo iscsete; té cijle
jako lehko doszégnete, csi vu
Szlovenszke Novine edno razgla-
suványé dáté.

PRVO SZLOV.

BRATOVCSINE BE-
TÉZNE PCMÁGA-
JOCSE DRÚSTVO
VU AMERIKI.

Csesznicke Maternoga Drústva
vu 1929. Leti.

Predsednik, Stephen A. Strauz.
Szekrétnik, Stephene Persa.
Podpredsednik, George Doncsecz.
Pejneznik, J. K. Kertsmár.
Notáros, John Koczen.
Paznik, George Konkolics, Jr.
Racsun Poglédajoci,

Frank Leposa.
John Kousz,
i Lajos Fliszár.
Zvôntoga
12 Direktorov.

Jeli Máte zse Szlovenszke No-
vine?

Nej!! Ka pa te vi delate, gda

drugi lúdjé cstejó?

Szlovenszki Szódás

RÉDI VSZE FELÉ SZÓDER PA NÁJBOGSI
SZELCER.

CSI VAM JE POTREJBNO NA DOBRO
PÍTVINO, OBRNTE SZE NA ETE ÁTRESZ:

Frank Banko

806 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

Telephone, 1609

SZLOVENCZI!

Csi máte kakso szilno pout zazovte na
ZELKOV TEKSZI, steri vász, náj bougse
vó obszlužsi tak vudné, kak na noucs.

ZELKO'S TAXI

601 Evans Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 678

By Percy Grosay

